

Mistr fládrů

Titulek dnešního vyprávění je možná pro některé čtenáře heslem rébusovým, mnozí další však jistě tuší, že fládrování je stará řemeslná technika, užívaná k úpravám povrchů nejrůznějších materiálů, nejčastěji dřeva. K hrstce opravdových mistrů tohoto řemesla patří i Milan Kolečko, kterého jsme měli možnost sledovat při práci na rekonstrukci historického schodiště v zámku Klenová a zároveň si o tomto zajímavém řemesle popovídat.

► Začněme pěkně popořadě, jak se člověk k této profesi dostane?

Jako u každého řemesla je třeba získat základní vědomosti a znalosti ve škole. Já jsem se vyučil ve v. d. Stavba v oboru lakýrník nábytku - písmomalíř a měl jsem to štěstí, že jsem tu ještě zažil staré mistry fládrů - Zemana, Šnajdra, Hlaváče a zejména mého velkého učitele a kamaráda Josefa Havlíčka. K fládrování jsem se samozřejmě z počátku nedostal, můj úděl bylo broušení, opalování a další přípravné práce, ale když vznikla takzvaná „závodní škola práce“, kde vyučoval mistr svého řemesla výše zmíněný Pepa Havlíček, tak jsem se samozřejmě účastnil a jako jeden z mála i vytrval. Zatímco ostatní již vysedávali u pivka v blízké restauraci Tunel, tak já do nekonečna zkoušel fládry a figury, abych zjistil, že jen dlouholetá praxe vede ke kýžené dokonalosti. Díky téhle vytrvalosti a také svému učiteli jsem se stal v pětadvaceti letech mistrem učedníků, které jsem v malé dílně učil, jak připravit třeba kuchyňskou linku či dveře pod fládr,

a samozřejmě jsem měl možnost vše dokončit, a tudíž fládrovat.

► Pojdme si říci, co to vlastně fládrování je a jak se provádí.

Jak již bylo zmíněno, jedná se o velmi starou techniku úpravy povrchů různých materiálů. Pro snazší představu ta úprava spočívá v simulaci nejrůznějších druhů dřeva a té se docílí nanášením barevných odstínů a kresbou struktury dřeva, která je rozmanitá a v podstatě neopakovatelná. Mám-li zjednodušit technologický postup, pak třeba při repasí historického

zařízení je třeba v první řadě toto zařízení důkladně očistit, obrousit či opálit, ošetřit penetračním nátěrem, dále vytmelit a provést nátěr základní, po kterém už přichází nátěr pod vlastní fládr, který se obvykle provádí dvakrát a dle struktury dřeva jeden až tři fládry a lak. No a pro tu „fajnovou“ práci, která dělá z řemesla kumšt, máme své speciální nářadí. Tím je mořská houba, ocelové hřebeny, štětec vytahovák či šlehák z koňských žíní, zahlazovač neboli jezevčík, který je opravdu vyroben z jezevčích chlupů, vidličník a špíglák a další speciální štětce. Ke standardní výbavě pak patří výše zmíněné nátěry, lazurová barva na fládrování a pivo. Pivo se používá jako pojídlo s lazurovou barvou, je možné také použít takzvanou octovou lazuru, ale mys-

lím si, že namáčet houbu a tím i ruce do piva je daleko příjemnější a „materiál“ se dá před použitím i ochutnat.

► Pracujete dnes tzv. na volné noze. Má fládrista dostatek práce a stačí na ni sám?

Já jsem se rozhodl postavit na vlastní nohy již v lednu 1989 a od 1. 5. 1989 jsem se stal jedním z prvních soukromníků v oboru, tenkrát samozřejmě na povolení MNV, a od té doby dělám vlastně sám na sebe. Na nedostatek práce jsem si nestěžoval nikdy, ať už to byla práce pro soukromé osoby nebo práce na objektech památkových. Při

opravách a rekonstrukcích historických budov spolupracuji převážně s výborným truhlářem a restaurátorem Luborem Hyškou z firmy Dalex Trade, s.r.o., který je schopen opravit a zrestaurovat i nemožné.

Asi před 10 lety jsem se na jedné zakázce potkal s šikovným řemeslníkem a malířem obrázků Richardem Vlčkem a požádal ho o spolupráci na větších a náročnějších zakázkách. Šlo třeba o dokonalou kopii starých dubových dveří, kdy dveře se vyrobily z borovice, natřely tmavší podkladovou barvou a na tu namaloval Richard dubová léta tak, jako se maluje obraz – potom se klasickým fládrováním vše doladilo do finální podoby. Společně také provádíme některé nápisy a grafiky na štíty domů a obrázky na zdi.

► Kde si vaši práci mohou čtenáři prohlédnout?

Hovoříme-li o veřejně přístupných objektech, pak v Plzeňském kraji to je zejména v budově Měšťanské besedy, budově Právnícké fakulty nebo Krajského soudu v Plzni, v klášteře Kladruby nebo zámku Klenová.

Mimo kraj Plzeňský najdete naši práci v Městském divadle a v lázeňských domech v Karlových Varech, síti restaurací Potrefená husa (Praha, Kolín, Olomouc, Bratislava), v reprezentativním salonku pivovaru Braník a v Praze v celé řadě objektů, jakými jsou třeba Ministerstvo zahraničí, Pražská konzervatoř, historický dům, v němž sídlí Česká spořitelna v Rytířské ulici a další památkově chráněné domy v Pařížské či Dušní ulici, na náměstí Republiky, školské zařízení Na Celnici. Pak jsou to také hrady, jako Brandýs nad Labem či Teplá – a řada dalších objektů.

Ale nevěnuji se jen historickým objektům, takže možná na mou práci čtenáři nevědomky narazili u přátel a známých – v podobě nábytku či jakéhokoliv bytového zařízení, dveří a zárubní, trezorů atd. Víte, využití fládrů je opravdu široké. I laciný nábytek může za použití fládrů působit noblesně, tímto způsobem lze i přizpůsobit jednotlivé kusy nábytku z různých materiálů, aby k sobě ladily. Samozřejmě je takováto úprava i cenově mnohem dostupnější než nákup nábytku z masivu, což řada lidí oceňuje.

Zkušený fládrista musí však být schopen nejen provést nátěry nové, ale také provést průzkum již natřených historických prvků a následně napodobit původní fládry, či při dodání jakéhokoliv dřeva napodobit věrně originál.

► Máš tedy krásnou práci, která tě baví a je jí dostatek. Co koníčky, zbývá ti na ně čas?

Dávám si pozor, abych nepropadl „modernímu“ workoholismu, koníček mám a trvám na volném čase, který mu pravidelně věnuji. Tím koníčkem je dobré víno. A abych nevypadal jako pouhý konzument či alkoholik, jezdím za ním na kole. Úplně nejraději tak s přítelkyní Mílou putujeme po jižní Moravě a každoročně i francouzské Provence, kde se projíždíme po vinicích vesniček Gigondas, Beaumes de Venise, Suzette a je nám dobře.

Kontakt:

Milan Kolečko, Houšková 9, 326 00 Plzeň
tel.: 603 901 681,
e-mail: fladrista@seznam.cz
www.fladrovani.cz

